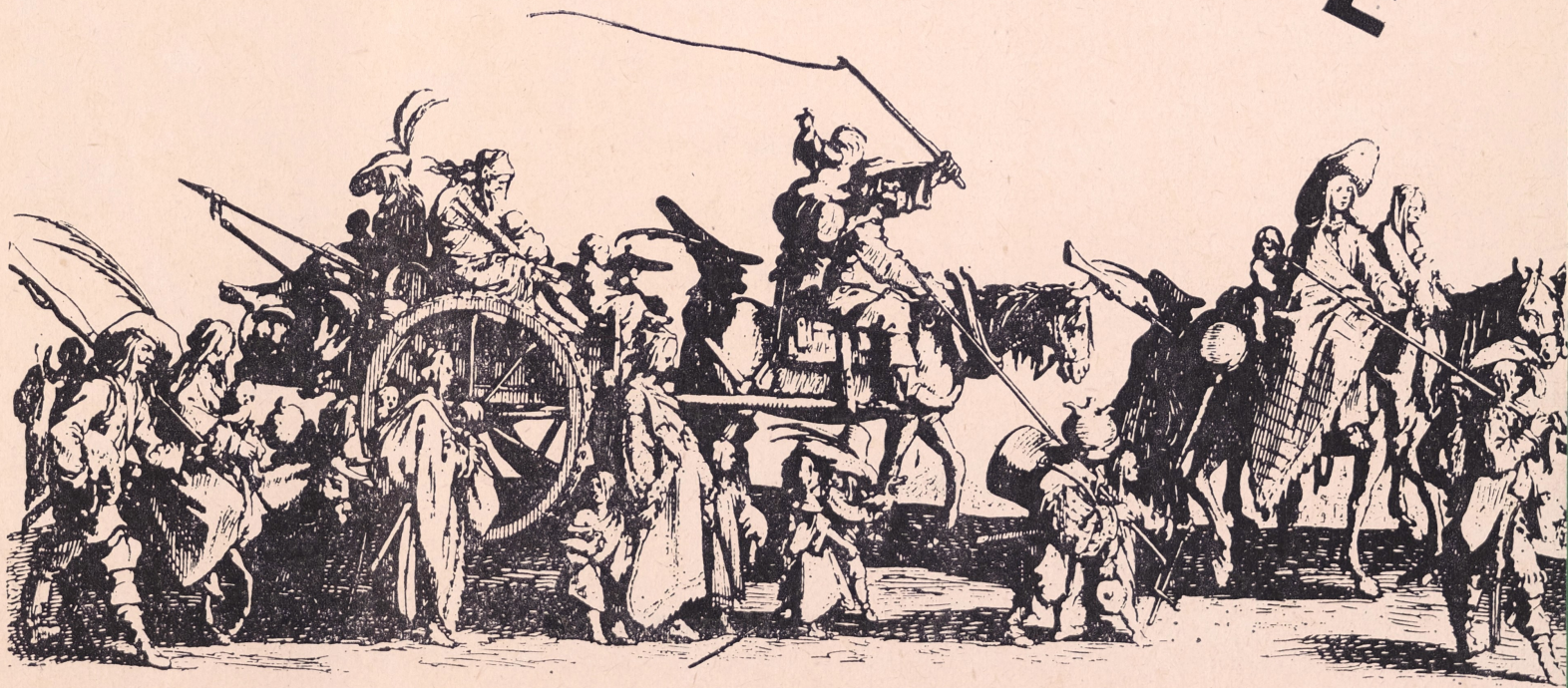

PORACSKY
CARLO V
GOLDONI
CHIOZZE

CARLO GOLDONI

POPRASKY V CHIOZZE

Komedie o dvou dějstvích

Přeložil – Jaroslav Pokorný

Režie – Saša Lichý

Scéna – Otakar Schindler

Kostýmy – Jan Dušek

Hudební spolupráce – Jan Tomšiček

Inspice – Jaroslav Fukala

Napovídá – Jiřina Čížková

Premiéra 10. března 1972

Carlo Goldoni

Narodil se roku 1707 v Benátkách a o divadlo se zajímal od časného mládí. Ve čtrnácti letech utekl z dominikánské koleje ke společnosti herců do Chioggie, rodiště své matky a později dějiště hry „Poprasky v Chiozze“. Brzy byl vrácen rodině, po smíru s otcem dostudoval práva a zahájil advokátní dráhu v Benátkách. Uzavírá smlouvu s divadlem v San Angele, pro něž píše hry (až 16 za rok) a zahajuje boj o přízeň publika s dvorním dodavatelem komedií Chiarim a později i s C. Gozzim, který vystoupil proti Goldoniho divadelní reformě a na obranu commedie dell' arte. V době benátského působení vznikla převážná většina z dvou set jeho her; je to „Sluha dvou pánů“, „Chytrá vdova“, „Lhář“, „Mirandolina“ aj. R. 1762 píše Goldoni „Poprasky v Chiozze“ a přijímá nabídku divadla Italské komedie v Paříži. Zde píše ještě několik italských her (Vějíř), několik francouzských a rozsáhlé „Paměti“. Stává se učitelem italštiny v královské rodině, což mu sice vynese čestnou penzi, avšak v letech Velké francouzské revoluce i nařčení z royalismu. Umírá nemocen a v nedostatku v Paříži roku 1793, v den, kdy mu revoluční konvent uděluje svou finanční podporu za zásluhy o nové umění.

HRAJÍ: Patron Toni - **Otakar Janda** Pasqua, jeho žena - **Marie Viková** Lucietta, jeho sestra - **Johana Tesařová** Beppo, jeho bratr - **Pavel Handl** Patron Fortunato - **Milan ŠULC** Libera, jeho žena - **Ludmila Bednářová** Orsetta, její sestra - **Blanka Meierová** Checca, její mladší sestra - **Věra Janků** Patron Vincenzo - **Alexandr Postler** Titta Nane, námořník - **Jan Vlasák** Toffolo, lodičkář - **Otakar Prajzner** Prodavač dýní - **Jindřich Dvořák** Mladý rybář - **Jan Odl** Isidoro, soudní koadjutor - **Bohuslav Čvančara** Komisař - **Milan Sova**

Jan Neruda - Obrazy z ciziny - 1868

(Benátčané)

„Benátčan je pracovitý, střídmy, neúnávný, mlčenlivý, chytrý... Někde jsem to četl. Střídmy, to je pravda; kus melounu nebo nití uříznutý kousek polenty (kaše kaštanové nebo kukuričné) dostačí mu k obědu a opilého nevidět. Chytrý, také pravda! Ještě ani sám dobře nevíš, co chceš, a už tě poučuje jeho: „Sì, sì signor, capisco!“ že všemu porozuměl.

Divil jsem se, že jsou tak duševně čilí při tom svém líném těle! „Lenost je hloupost těla a hloupost je lenost ducha.“ Benátčan není a je líného ducha, není a je líného těla. . .

On nepracuje k vůli práci, nýbrž k vůli odpočinku po ní. Napíná všechny duševní i tělesné síly proto, aby jen co nejdříve byl hotov. Jeho pracovitost je prskavka, jeho lenost stálice.

Ptáte se po zevnějšku Benátčana? Prostý je v pruhované své barevné košili, s rybářskou benátskou čepicí barevnou na hlavě vsutku malebný, střední vrstva je ošumělá, benátský elegant je elegantem v pravém slova smyslu. Postavy jsou zde mužně dosti krásné, obličej přibral cos z orientálního typu. Nevypadá-li Benátčan sám jako Shylok, snad jeho dcera je Jessikou, nebo připomíná někdo jiný z rodiny, že kdys obchodníci na Rialtu ještě s nimi ničeho neměli a jejich rokolor v hrdosti své slinami třísnilo.

(Benátčanky)

Snad by tu bylo mnohem více hezkých děvčat, kdyby se česaly, myly a šaty trochu jinak na sobě upravily než jako spadávající prostěradlo; ale italská olivová pleť a neumyta, havraní vlas a zchundelatělý! Když se některá povede, je ovšem krásná ale jen také! Ni na nejhezčí jsem neviděl onu líbeznost a vábivou něžnost, která dle našich pojmů již jednou k ženské kráse je nutná. Nejlip se vyjmají ve večerním světle, takhle na náměstí sv. Marka, v klamné hře tisíce světél a stínů, nebo na obrazích. Malíř je umí posadit tak, jak jim to nejvíc sluší, aby bylo vidět jen necelý profil z odvráceného obličej, jehož tmavé pleti prospívá trochu stínu, za to ale aby byla vidět celá bohatost hustých černých vlasů, pyšný týl a široká, kypící ramena. S každého toho ramene mohl by splývat cyperský hermélín.

Benátčanka krásná i krokem svým dokazuje, že je pyšná na svou krásu. Má pravdu, dlouho to beztoho netrvá.

Proměna z italské krásy do italské ošklivosti jde prý tak rychle, jak rychle láme se klukům vokalistům hlas. Ale snázejí prý to hrdinně, vezmou pak růženec a jdou do kostela.

Redakce programu: Míla Havelková — Výtvarník programu Jan Dušek — Fotografie Zdeněk Osif — Typografická spolupráce Jindra Kosourová — Vytiskly Moravské tiskařské závody n. p., Olomouc, závod 22, Hollarova 14, Ostrava 1

DIVADLO PETRA BEZRUČE V OSTRAVĚ

